Skolinspektionen

Varbergs kommun
varbergdirekt@varberg.se

Beslut

Datum 2026-11-12
Dnr 2026:6720
Sida **1** (**11**)

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolors arbete för att uppmärksamma och förebygga frånvaro vid Trönninge skola i Varbergs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning vid Trönninge skola avseende arbetet med att uppmärksamma och förebygga frånvaro i årskurserna 4–6.

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning skapar rektorns styrning förutsättningar för ett frånvaroförebyggande arbete i skolan?

2. I vilken utsträckning använder skolenhetens personal arbetssätt som möjliggör tidig upptäckt av frånvaro?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Inom varje område bedöms om kvalitetskriterierna uppfylls i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja kvaliteten inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Trönninge skola i följande utsträckning:

Rektorns styrning av det frånvaroförebyggande arbetet

Rektorns styrning skapar i hög utsträckning förutsättningar för ett frånvaroförebyggande arbete.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Personalens arbete för att tidigt uppmärksamma frånvaro

Personalen arbetar i hög utsträckning för att uppmärksamma tidiga tecken på frånvaro.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Rektorns styrning av det frånvaroförebyggande arbetet

Här bedöms hur rektorn styr och leder skolenheten för att skapa förutsättningar och strukturer för ett frånvaroförebyggande arbete. Det handlar om arbetet med att följa upp och analysera frånvarostatistik för att kunna urskilja mönster och risker att rikta det förebyggande arbetet mot. Det omfattar också att utveckla och förankra gemensamma förhållnings- och arbetssätt samt att skapa förutsättningar för samverkan mellan olika personalgrupper. I detta ingår en tydlig roll- och ansvarsfördelning i arbetet med att motverka frånvaro. Rektorns arbete med att identifiera behov av kunskap och kompetensutveckling om frånvaro samt genomföra insatser för att tillgodose dessa ingår också.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorns styrning skapar i hög utsträckning förutsättningar för ett frånvaroförebyggande arbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och biträdande rektorn, lärare, representanter för elevhälsan samt rektorns svar på skriftliga frågor och inskickade dokument.

Uppföljning och analys av frånvaro

Rektorn följer systematiskt upp frånvaron vid skolenheten och analyserar olika underlag för att identifiera mönster på både individnivå och övergripande nivå. Frånvaron vid skolenheten följs upp och analyseras på flera nivåer inom verksamheten. Utgångspunkten är ett digitalt system där vårdnadshavare anmäler frånvaro för sitt barn och där lärare registrerar eventuell oanmäld frånvaro. På skolenheten finns en etablerad och tydlig rutin för hur frånvaron ska registreras och följas upp. Ansvaret för att följa upp elevernas frånvaro ligger på lärarna. Arbetslagen följer därefter upp frånvaron veckovis. Inför de månatliga elevhälsomöten, där rektorn, representanter för elevhälsan och lärare deltar, går arbetslagen igenom frånvarostatistiken och identifierar elever vars frånvaro förändrats i förhållande till tidigare mönster eller överstiger tio procent. Utifrån detta underlag diskuteras behov av kartläggningar och fortsatta åtgärder. Närvaro och frånvaro är en stående punkt vid dels elevhälsomöten, dels vid elevhälsoteamets möten (EHT) varannan måndag. Uppföljningen som görs under elevhälsomöten omfattar individnivå men även gruppnivå, frånvaron på klass- och årskursnivå följs också upp. Fokus varierar mellan elever med hög frånvaro, elever där det finns en oro kopplad till frånvaron och elever där orsaken till frånvaron redan är känd. Huvudmannen tar fram statistik läsårsvis för en årlig uppföljning av frånvaron för alla klasser. Tillsammans med annat underlag som framkommit under läsåret, på elevhälsomöten och elevhälsoteamets möten samt trygghetsresultat, skapas en övergripande

bild av frånvaron vid skolenheten. Underlaget analyseras främst av elevhälsan, förstelärarna och skolledningen för att identifiera orsaker till frånvaron. I analysarbetet undersöker de exempelvis mönster i sena ankomster och frånvaro vissa dagar eller lektioner, på både individ- och gruppnivå. På gruppnivå jämförs både klasser och årskurser. Efter analysen planerar ledningsgruppen eventuella förebyggande insatser. Även om uppföljningen mestadels sker på individ- och klassnivå så har de på skolenheten identifierat att frånvaro på en övergripande nivå främst beror på beviljade ledigheter.

Förutsättningar för ett gemensamt arbete

Rektorn utvecklar gemensamma arbets- och förhållningssätt i arbetet med frånvaro och ansvarsfördelningen i arbetet är tydlig. Grunden för arbetet med att motverka frånvaro är den övergripande riktlinje som huvudmannen har tagit fram för arbetet med att förebygga, upptäcka och sätta in tidiga insatser för att främja närvaro. Som komplement till den har de på skolenheten tagit fram en egen rutin som syftar till att ge personalen stöd i vilka åtgärder som ska vidtas, när de ska genomföras och vem som ansvarar för dem. Enligt rutinen ska undervisande lärare ansvara för att registrera elevers närvaro vid varje lektion i det digitala frånvarorapporteringssystem som används av samtliga skolor inom huvudmannens organisation. Om en elev saknas utan att vara frånvaroanmäld ska vårdnadshavare kontaktas inom 15 minuter. Tredje dagen som en elev är frånvaroanmäld ska kontaktläraren enligt rutinen höra av sig till elevens vårdnadshavare för att visa att eleven är saknad. Vid sammanhängande längre frånvaro som överstiger tre till fem dagar ska kontaktläraren hålla kontakten med elev och vårdnadshavare. När en elev har frånvaro på minst 10 procent, och det föreligger en oro, under en fyraveckorsperiod så ska kontaktläraren göra en enkel kartläggning av behov av åtgärder för att öka närvaron. Kartläggningen innefattar bland annat analyser av eventuella mönster i frånvaron, såsom återkommande ströfrånvaro eller frånvaro vid särskilda dagar eller tillfällen. Den enkla kartläggningen ska följas upp efter två veckor och ska sedan lämnas över till rektorn. Vid fortsatt hög frånvaro fyra veckor efter uppföljningen så ska rektorn ta över ansvaret, informera EHT och utse dels en representant för att samordna en fördjupad kartläggning, dels vem som ska ansvara för analysdelen. När en fördjupad kartläggning genomförs analyseras olika typer av frånvaro separat. Även beviljad ledighet ingår i uppföljningen, och särskild uppmärksamhet riktas mot elever som, utöver beviljad ledighet, även har annan frånvaro, exempelvis sjukfrånvaro. I de fall där frånvaron överstiger 20 procent tillämpas ett mer omfattande arbetssätt där vårdnadshavare, kontaktlärare och elevhälsa involveras och en fördjupad kartläggning genomförs. Syftet är både att hantera den aktuella frånvaron och att identifiera riskfaktorer för fortsatt frånvaro. Rektorn ska även göra

en anmälan till huvudmannen. Vid fortsatt hög frånvaro fyra veckor efter genomförd fördjupad kartläggning ska samråd ske eller så ska de göra en anmälan till socialtjänsten och/eller andra aktörer, detta ska rektorn ansvara för.

Rektorn förankrar rutiner, arbetssätt och förhållningssätt så att dessa är väl kända hos personalen. Rutiner och arbetssätt gås igenom inför varje läsårsstart och ingår i lärarnas årshjul. Nyanställd personal introduceras i verksamhetens rutiner genom arbetslagen och genom skolledningens introduktionsarbete. Som en del av förankringsarbetet har kuratorn informerat personalen om skolans närvarorutin och om olika konsekvenser av frånvaro. Informationen har bland annat handlat om hur frånvaro kan påverka elevers mående, självbild samt relationen mellan hem och skola.

Rektorn arbetar för att utveckla gemensamma förhållningssätt som syftar till att främja elevers närvaro. Arbetet fokuserar på trivsel, trygghet, delaktighet och positiva relationer. Ett positivt och relationellt förhållningssätt ska bidra till att elever känner sig sedda och vill komma till skolan. Arbetet omfattar bland annat insatser mot mobbning och utanförskap, arbete med tydliga förväntningar på elevernas deltagande och närvaro samt aktiviteter som stärker tryggheten på skolan.

Rektorn organiserar arbetet så att lärare och elevhälsa samverkar kring frågor om närvaro och frånvaro. Frågor om elevers närvaro behandlas i arbetslagen, vid elevhälsomöten och vid elevhälsoteamets möten. Vid dessa möten diskuteras elever med oroande frånvaro och arbetslagen förväntas lyfta elever vars frånvaro eller frånvaromönster väcker frågor. Elevhälsomötena leds av biträdande rektorn och bygger på en fast mötesstruktur där tidigare protokoll följs upp och aktuella elevärenden behandlas. Rektorn träffar även arbetslagsledare varje vecka, vilket skapar ytterligare forum för samverkan kring närvarofrågor.

Rektorn följer regelbundet upp att rutiner och arbetssätt för närvaroarbetet efterföljs och är implementerade i verksamheten. Detta sker genom uppföljning i det digitala frånvarosystemet, genom elevhälsomöten och genom dialog med arbetslagen. Genom det digitala systemet följer rektorn upp att frånvaro registreras enligt rutinen, och rektorn eller kurator tar kontakt med berörd lärare när registrering saknas eller inte har genomförts på avsett sätt. Rektorn följer även upp arbetslagens arbete genom elevhälsomöten där tidigare beslut och insatser återkommande behandlas. Detta ger rektorn möjlighet att efterfråga information om hur arbetet med närvaro fortskrider och att följa upp de åtgärder som har beslutats.

Kunskap och kompetensutveckling

Rektorn följer systematiskt upp behov av kompetensutveckling genom flera etablerade forum och där arbete med frånvaro ingår. Utvecklingsområden

identifieras genom den årliga utvärderingen av skolenhetens utvecklingsplan, via dialog med personalen i exempelvis medarbetarsamtal, samt genom elevhälsan, som fungerar som en kanal för att föra fram behov till skolledningen. Rektorn har genomfört flera kompetensutvecklingsinsatser på studiedagar och uppstartsdagar som har bäring på arbetet med att främja närvaro på skolenheten. Till exempel genomförde elevhälsan föregående läsår en föreläsningsserie som behandlade stödstrukturer och differentiering, hälsa och motivation med undervisningen som utgångspunkt. På skolenheten har de även genomfört ett kompetensutvecklingsarbete kring tillgängliga lärmiljöer, vilket de kopplar till arbetet med att främja närvaro. Samtliga personalgrupper har deltagit utifrån sina respektive professioner. Rektorn följer upp om kompetensutvecklingsinsatserna får genomslag i verksamheten bland annat vid den årliga utvärderingen av verksamhetens arbete och genomförda utvecklingsinsatser. Exempel på genomslag är att det blivit vanligare att lärare genomför enkla kartläggningar av elevers frånvaro och att frågor om frånvaro uppmärksammas och hanteras i ett tidigare skede än förut. Detta har i sin tur resulterat i ändrade arbetssätt som innebär att vårdnadshavare till elever med hög frånvaro involveras i ett tidigt skede, vilket skolan bedömer ger goda resultat.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Personalens arbete för att tidigt uppmärksamma frånvaro

Här bedöms arbetssätten som används i det frånvaroförebyggande arbetet vid skolenheten. I detta ingår hur personalen arbetar för att uppmärksamma och hantera tidiga tecken på frånvaro. Hur samverkan faktiskt bedrivs samt om och hur gemensamma förhållnings- och arbetssätt tillämpas ingår också. Ytterligare en del är att olika perspektiv synliggörs i det praktiska arbetet med att motverka frånvaro. Det gäller både olika yrkeskategoriers perspektiv och hur elevernas perspektiv tas tillvara.

Skolinspektionen bedömer följande: Personalen arbetar i hög utsträckning för att uppmärksamma tidiga tecken på frånvaro.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och biträdande rektorn, lärare, representanter för elevhälsan, och elever samt rektorns svar på skriftliga frågor och inskickade dokument.

Uppmärksamma och hantera frånvaro

Personalen vid skolenheten arbetar systematiskt utifrån gemensamma rutiner för att tidigt uppmärksamma och hantera tecken som kan leda till problematisk frånvaro. Grunden för arbetet är dels huvudmannens riktlinjer för arbete med ökad skolnärvaro, dels den närvarorutin som används vid skolenheten. Styrdokumenten är väl implementerade och följs av alla lärare. Lärare ansvarar för att registrera frånvaro i det digitala frånvarosystemet och följer kontinuerligt elevernas närvaro. Personalen arbetar aktivt för att identifiera tidiga signaler på risk för problematisk frånvaro. Personalen uppmärksammar tecken som avvikande beteenden, upprepade sena ankomster, ströfrånvaro, att elever ofta lämnar klassrummet, frånvaro vissa dagar, återkommande magont eller huvudvärk samt andra återkommande orsaker till frånvaro eller andra förändringar i elevernas skolnärvaro. Arbetet fokuserar på att identifiera mönster över tid och den enkla kartläggningen används som ett stöd i detta arbete för att tidigt uppmärksamma tecken och förhindra att frånvaron eskalerar. Om frånvaron kvarstår efter förenklad kartläggning eller ökar kan ytterligare utredande insatser sättas in med stöd av elevhälsan. På skolenheten finns flera strukturer för att uppmärksamma elever med oroande frånvaro. Frågor om närvaro och frånvaro behandlas både vid elevhälsoteamets möten och vid elevhälsomöten. Lärare kan lyfta elever med oroande frånvaro på elevhälsomöten och återkommande diskussioner om samma elev ses som en signal om att ytterligare insatser kan behövas.

Sammanfattningsvis bygger skolenhetens arbete med att uppmärksamma och hantera frånvaro på en kombination av systematisk frånvaroregistrering, kontinuerlig analys av frånvaromönster samt samverkan mellan lärare, elevhälsa, rektorn och vårdnadshavare. Genom gemensamma rutiner, återkommande möten och kartläggningar finns strukturer för att identifiera elever som riskerar att utveckla problematisk frånvaro och för att tidigt sätta in åtgärder.

Samverkan och olika perspektiv

Skolenhetens personal samverkar fortlöpande i arbetet med att uppmärksamma och förebygga frånvaro. På skolenheten finns flera forum där olika professioner möts för att diskutera såväl elevers situation som avstämningar kring arbetet med att främja närvaro och förebygga frånvaro. Rutiner och arbetsprocesser fungerar som ett gemensamt stöd för samverkan. Den gemensamma strukturen bidrar till att skapa en samsyn kring hur frånvaro ska följas upp och hanteras. Rektorn har organiserat arbetet så att frågor om närvaro och frånvaro behandlas både i arbetslagen och tillsammans med elevhälsan. Arbetslagen har en viktig roll i arbetet kring elever som riskerar att utveckla problematisk frånvaro. Frågor om elevers frånvaro behandlas inledningsvis i arbetslagen och kan därefter

lyftas vidare till elevhälsomöten. På så sätt skapas en struktur där flera professioner successivt involveras i arbetet. Lärarna bidrar med sin kunskap om elevernas skolsituation och närvaro i undervisningen, medan elevhälsans professioner tillför medicinska, psykosociala och specialpedagogiska perspektiv. Personalen uppmärksammar om frånvaron verkar vara kopplad till sociala faktorer, relationer till lärare eller kamrater, konflikter, bristande motivation i vissa ämnen eller övergångar mellan olika stadier. Problematisk frånvaro bedöms inte enbart utifrån en viss frånvaroprocent utan även andra omständigheter kan innebära att en elevs situation behöver uppmärksammas. Elevhälsans olika funktioner deltar vid samtliga elevhälsomöten, vilket innebär att olika professioners kunskaper och erfarenheter integreras i arbetet med att förstå elevers frånvarosituation och bedöma behov av insatser. Samverkan sker även genom andra organisatoriska strukturer. Likabehandlingsgruppen har representanter från samtliga arbetslag och arbetslagsledarna träffas regelbundet för att utbyta information och föra frågor vidare till respektive arbetslag. Därutöver innebär skolans tvålärarsystem att personalen har möjlighet att stödja varandra i det dagliga arbetet och dela erfarenheter kring elevernas situation. Rektorn följer upp att samverkan och dialog sker inom organisationen genom de forum som finns etablerade i verksamheten som till exempel möten med arbetslagsledarna, elevhälsomöten och elevhälsoteamets möten.

Elevernas perspektiv i frånvaroarbetet

Elevernas perspektiv tas fortlöpande och systematiskt till vara i skolenhetens frånvaroförebyggande arbete. På individnivå efterfrågas elevernas perspektiv när det finns oro för en elevs skolsituation eller närvaro. Eleverna genomför självskattningar inför utvecklingssamtal där frågor om trivsel och eventuella orosområden behandlas. Vid utvecklingssamtalen diskuteras elevens skolsituation och även mönster i elevens frånvaro kan uppmärksammas. Samtal förs också med elever som vistas utanför undervisningen under skoltid för att få elevens bild av situationen och identifiera eventuella hinder för deltagande i undervisningen. På övergripande nivå inhämtas elevernas perspektiv in genom klassråd, elevråd, trivselenkäter, hälsoenkäter, skattningsskalor, elevdialoger i årskurs 5 samt kartläggningar av trygga och otrygga platser på skolan. Eleverna ges även möjlighet att lämna synpunkter på exempelvis skolans förväntansdokument, raster, skolgårdens utformning och frågor som behandlas i matrådet. Eleverna deltar i arbetet med att ta fram klassernas trivselregler. Genom likabehandlingsgruppens arbete samlas information in om elevernas upplevelser av trygghet, trivsel och skolmiljö. De synpunkter som samlas in används som underlag i arbetet med trygghet, trivsel och studiero. Frågor om närvaro och frånvaro ses som en del av detta arbete. Kartläggningar av otrygga platser, trivselenkäter, hälsoenkäter

och andra elevundersökningar används för att identifiera områden som behöver utvecklas för att stärka elevernas trygghet, välbefinnande och förutsättningar att delta i undervisningen. Även arbetet med rastverksamhet och fadderverksamhet syftar till att stärka elevernas känsla av trygghet och tillhörighet, vilket utgör en del av arbetet för att främja närvaro.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anders Berggren

Beslutsfattare
Signerat av: Anders Berggren

X Mia Lorentz

Föredragande
Signerat av: Mia Lorentz

I handläggningen av ärendet har även utredaren Gunilla Feiff deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

2 kap. 9, 10 och 25 §§

4 kap. 4 och 5 §§

7 kap. 17 och 19 a §§

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Trönninge skola den 14–15 september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Mia Lorentz och Gunilla Feiff.

Trönninge skola i Varbergs kommun är en kommunal grundskola för årskurserna förskoleklass och årskurserna 1–9 och leds av en rektor och fyra biträdande rektorer. På skolenheten går cirka 830 elever varav cirka 200 elever i årskurserna 4–6.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En intervju med rektorn och biträdande rektorn
- En intervju med lärare
- En intervju med representanter för elevhälsan
- En intervju med elever
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Rektorns svar på skriftliga frågor

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.